

Orthopedie Feiten & Cijfers 2020-2021

Orthopedie
Amphia

Orthopedische
Kliniek Amphia

Stichting FORCE

Amphia

Voorwoord	4
Orthopedie Amphia	6
Impact van COVID-19 op poli, OK en opleiding	8
Kwaliteit	10
Orthopedische kliniek Amphia	16
Stichting FORCE	20

Colofon

4e uitgave, augustus 2021
Copyright Amphia

Tekst

Marja Fekken, Eric Hoebink, Iris van Oost en
Leonieke van Boekel

Redactie

Vakgroep orthopedie, Marja Fekken, Iris van Oost
en Leonieke van Boekel

Fotografie

Amphia ziekenhuis, Jasper Delleman

Ontwerp

Michelle Haak, Miesart

Drukwerk

Drukkerij Tielen B.V.

FEITEN & CIJFERS 2020-2021

VOORWOORD

Deze editie van Feiten & Cijfers gaat voor een groot deel over de impact van COVID-19 op de electieve orthopedische zorg in het Amphia. Het lijkt logisch om electieve operatieve zorg, zoals het plaatsen van een heup- of knieprothese, uit te stellen in tijden van een zeer groot aanbod van acute zorg zoals in de COVID-19 pandemie. Het onthouden van deze electieve zorg betekent voor onze patiënt echter verlies aan mobiliteit, verzuim, minder levensgeluk en daarnaast voor de maatschappij hogere kosten. Dat zal ook van invloed zijn op de economie op de langere termijn.

De crisis heeft impact gehad op de manier van werken van de orthofoon. Zo zijn bijvoorbeeld in de spreekkamer het aantal fysieke patiëntencontacten beperkt en het aantal telefonische consulten explosief toegenomen. De wachtlijst voor de electieve ingrepen is door de afschaling van de operatieve zorg fors gestegen. Om dit op te lossen zijn stappen genomen die we tot voor kort niet voor mogelijk hadden gehouden. Een deel van onze operatieve zorg is in de afgelopen periode bijvoorbeeld uitgevoerd op een externe locatie, hier besteden we verder op in deze uitgave extra aandacht aan.

Ook aan de andere pijlers van onze praktijk is de COVID-19 pandemie niet ongemerkt voorbij gegaan. Zo hebben de opleidingsassistenten zich kunnen ontwikkelen in andere belangrijke competenties zoals maatschappelijk handelen en organisatie. Daarnaast is er extra aandacht geweest voor de rol van deze crisis in de wetenschappelijke output door Stichting Force. We zijn ondanks de bijzondere situatie ons kwaliteitsbeleid blijven doorontwikkelen. Er zijn nieuwe innovaties in de praktijk tot bloei gekomen die we graag met u willen delen in deze speciale uitgave van Feiten & Cijfers.

Eric Hoebink
Medisch manager vakgroep Orthopedie

Orthopedie
Amphia

IMPACT VAN COVID-19 OP POLI EN OK

De patiënten van Orthopedie Amphia hebben in de afgelopen periode veel last gehad van de impact van COVID-19 op de orthopedische zorg. De poliklinische zorg werd afgeschaald en het uitstellen van de electieve operaties zorgde voor ongerustheid bij onze patiëntenpopulatie. De wachttijden voor de poliklinische spreekuren stegen, maar bleven nog acceptabel. Vanwege de geannuleerde OK-dagdelen konden de orthopedisch chirurgen meer spreekuren houden, echter wel met minder fysieke patiënten.

De orthopedisch chirurgen hebben zich dan ook, naast het verlenen van COVID-19 zorg, bekwaamd in de digitale ontwikkeling van de zorg. De telefonische consulten werden uitgebreid en de fysieke consulten vergden enige aanpassing; begeleiders van onze patiënten moesten vaak d.m.v. digitale hulpmiddelen op afstand meeluisteren. Hoe de patiënten dit hebben ervaren laten we zien in het hoofdstuk Kwaliteit.

IMPACT VAN COVID-19 OP DE OPLEIDING

De AIOS en ANIOS Orthopedie hebben veel tijd aan de COVID-19 zorg moeten besteden. Dat had ook voordelen. Zo konden ze zich meer dan anders bekwamen in andere competenties zoals leiderschap, organisatiekunde, maatschappelijk handelen, et cetera. Een groot nadeel was de zeer beperkte mogelijkheid om de orthopedische OK-skills te leren en te optimaliseren, dit gold ook voor de poliklinische en klinische taken. Een verlenging van de opleidingsduur als oplossing is een landelijk onderwerp van gesprek. Zie ook hoofdstuk Orthopedisch Kliniek Amphia.

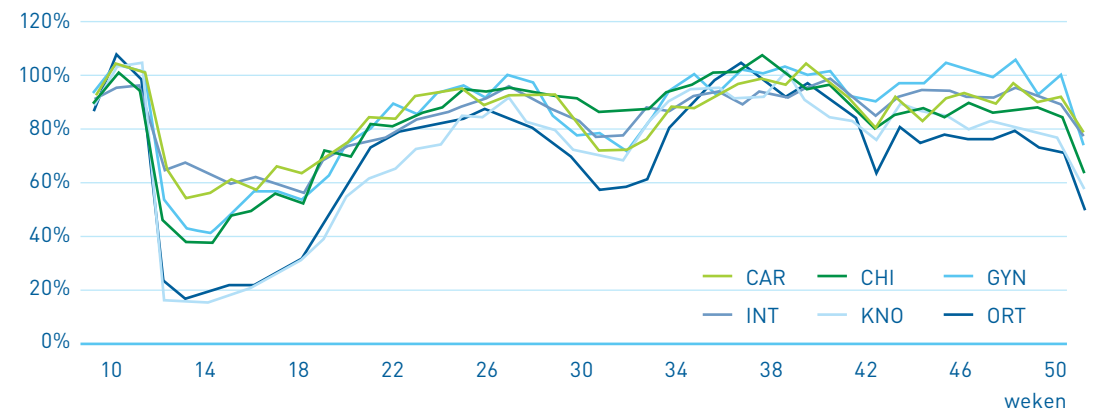

POLI CONSULTEN IN 2020

Ondanks dat we voldoende spreekuren konden draaien, verminderde het aantal verwijzingen voor een poli-consult in 2020 met gemiddeld 27 %. In de onderstaande grafiek ziet u de landelijke ontwikkeling van de eerste consulten gedurende 2020. De consulten Orthopedie zijn te zien op de donkerblauwe lijn. Net als in de eerste golf worden Orthopedie en KNO relatief sterk geraakt in de tweede golf, al is de daling wel veel minder sterk dan in de eerste golf, waar bij andere vakken het niveau meer op een regulier peil blijft. Gebruikte data: maart 2020 t/m 3 januari 2021.

Ontwikkeling eerste consulten per specialisme

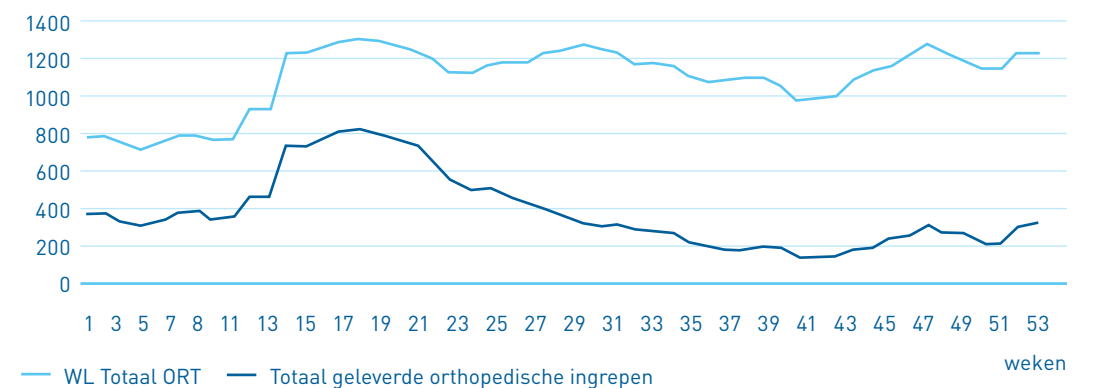
Bron: Performance

WACHTLIJSTEN OK IN 2020

De wachttijden voor een orthopedische ingreep liepen enorm op, zie onderstaande grafiek. Dat resulteerde in veel klachten van ongeruste en teleurgestelde patiënten. De wachtlijst bestond op 31 december 2020 uit 1227 uitgestelde operaties.

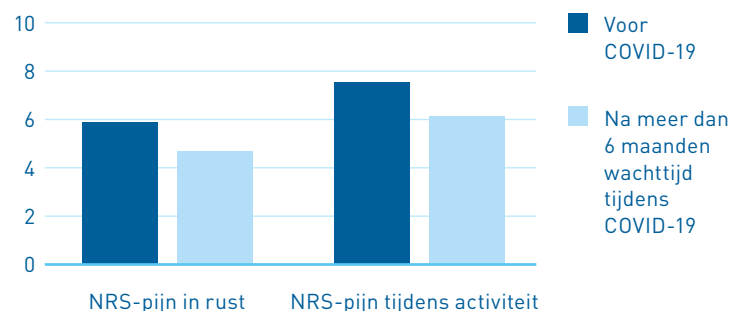
Wachtlijstontwikkeling orthopedie Amphia 2020

PROMS

Zowel voor als tijdens COVID-19 worden er standaard vragenlijsten opgestuurd naar de patiënten, de zogeheten Patient Reported Outcome Measures (PROMS). Door het toenemen van de wachttijd tot de ingreep vanwege COVID-19 waren de vragenlijsten voor de operatie verouderd (> 6 maanden oud). Bij een groep patiënten (N=60) hebben we de vragenlijsten opnieuw verstuurd om weer een recent beeld van de patiënten te hebben. We hebben bij deze groep bekeken of de pijn (gemeten met de NRS-pijn vragenlijst) die zij ervaren is veranderd tijdens het wachten op de operatie. Wat we zagen is dat de patiënten significant minder pijn ervaren na een lange wachttijd (zie figuur). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de patiëntengroep met de meeste pijn niet hebben kunnen wachten en naar andere klinieken zijn gegaan. Een alternatieve verklaring is dat deze patiënten een ander activiteitenpatroon hadden tijdens de COVID-19 periode wat van invloed kan zijn op de ervaren pijn.

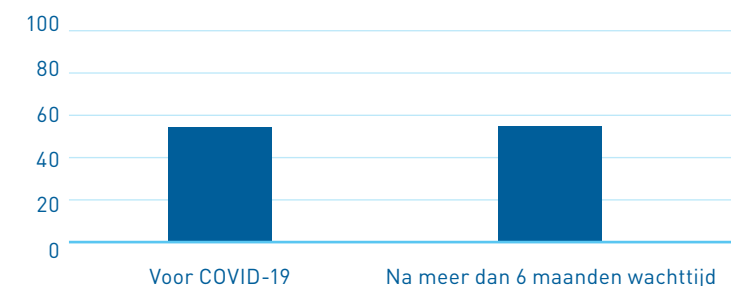
NRS-pijn

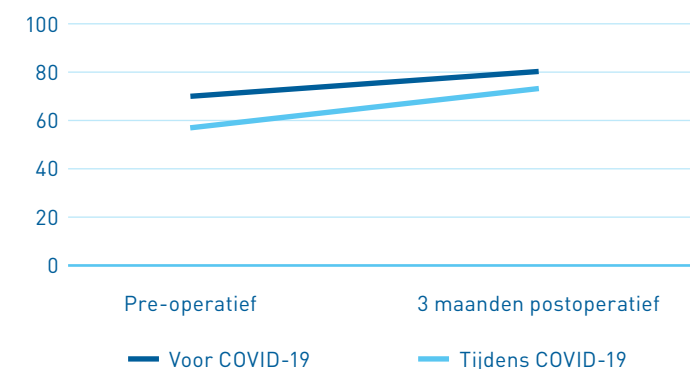
Als we kijken naar de kwaliteit van leven zien we dat een patiëntengroep tijdens COVID-19 lager scoort voor de operatie dan de patiëntengroep voor COVID-19. Dit was met name het geval bij de totale heup prothese patiënten. Zie figuur hieronder. Als we dezelfde groep patiënten bekeken voor wat betreft het verschil in pijnbeleving 3 maanden na de operatie, dan was er geen verschil in de groep voor COVID-19 en de groep tijdens COVID-19. Een mogelijke verklaring voor de lagere score op de kwaliteit van leven vragenlijst voor de operatie kan komen door de lange wachttijd tot de operatie. Mogelijk kan het ook verklaard worden, omdat de kwaliteit van leven bij de hele bevolking lager ligt dan voor COVID-19 en dat het dus niks te maken heeft met het lange wachten op de operatie.

We hebben ook gekeken naar de vraag hoe de patiënt zijn of haar gezondheid ervaart op een schaal van 0-100 (thermometer vraag van de EQ-5D kwaliteit van leven vragenlijst. Hoe hoger de score hoe beter de patiënt zijn/haar gezondheid ervaart). Hierin zagen we dat de kwaliteit van leven van deze patiëntengroep onveranderd was tijdens het wachten op de operatie.

Kwaliteit van leven (thermometer vraag)

Kwaliteit van leven

PREMS

Naast de PROMS worden ook de "Patient Reported Experience Measures" (PREMS) voorgelegd aan onze patiënten. Dit is een vragenlijst naar de ervaringen van de patiënten omtrent de zorg. Eén van de vragen uit deze vragenlijst is: "Zou u het ziekenhuis aanbevelen bij andere mensen met dezelfde ziekte of gezondheidsklachten?". Hieruit kan de Net Promoter Score (NPS) berekend worden, waarbij een hoge score aangeeft dat patiënten meer tevreden zijn. Hieronder in de grafiek staan de antwoorden die de patiënten gaven. Hierbij kwam de NPS voor 2019 uit op 47% en voor 2020 op 53%. Ook hier zijn we niet slechter gaan scoren door COVID-19. In de Park Medisch Centrum (zie hoofdstuk orthopedisch kliniek Amphia voor meer informatie) werd een NPS score behaald van 44%. NPS score wordt berekend door %promoters - %detractors. Promoters zijn gedefinieerd als de patiënten die een 9 of 10 scoren op bovenstaande vraag en de detractors zijn gedefinieerd als de patiënten die 1 t/m 6 scoren.

NPS Score

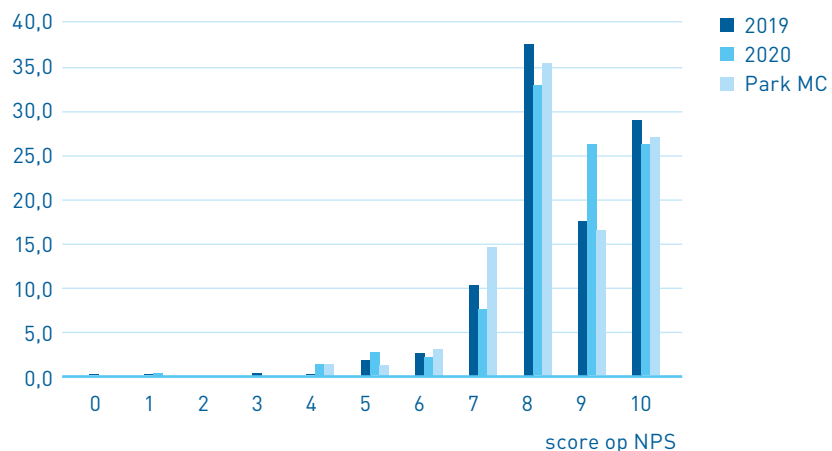
Detractors

Passive

Promoters

NPS = %promoters - %detractors

% Patiënten

KWALITEITSBIJEENKOMSTEN IN DE COVID-19 TIJD

Het Kwaliteitsteam Orthopedie heeft in 2020 op een heimdag in het najaar de Kwaliteit structuur en werkwijze van het Kwaliteitsteam onder de loep genomen. De uitkomst is dat we mede vanwege de COVID-19 periode en de nawerking daarvan, hebben gekeken waar we op het gebied van Kwaliteit verder in gaan investeren. Kwaliteitstaken die niet essentieel zijn voor de continuïteit van de praktijk krijgen een lage prioriteit. De focus ligt de komende periode op het effectief inrichten van onze kwaliteitsborging.

De kwaliteitsbijeenkomsten blijven in de huidige vorm bestaan, waarbij alleen de verplichte kwaliteitsindicatoren worden gemonitord. Het Normenkader van de Nederlandse Orthopedische Vereniging (NOV) is hierbij mede bepalend voor de kwaliteit van de vakgroep. Daarnaast werken we volgens de JCI-normen van het Amphia. Naast deze kwaliteitsnormen worden op de kwaliteitsmiddag de complicaties geïnventariseerd en geanalyseerd, het dossieronderzoek besproken incl. de uitkomsten van PREMS/PROMS (in de COVID-19 tijd).

SOUP SCIENCE LUNCH

Eén van de kwaliteitsnormen van de NOV is dat de vakgroep aandacht heeft voor het delen van kennis en de kwaliteiten van de orthopedisch chirurgen, arts-assistenten, onderzoekers etc. De vakgroep heeft daarvoor o.a. de Soup Science Lunch in het leven geroepen. Op deze lunch-momenten houdt een orthopeed, collega-specialist, arts-assistent of onderzoeker een presentatie over ontwikkelingen op zijn/haar vakgebied of over de uitkomsten van een onderzoek. In 2021 kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

- Patellofemorale instabiliteit bij kinderen en jong volwassenen
- Alles over meniscusletsels
- Fit worden na COVID-19 infectie
- De Geriatrische Patiënt
- VR bril op de Gipskamer
- Mindfulness
- Lager revisie percentage van de hemi knieprothese geplaatst met nieuw instrumentarium

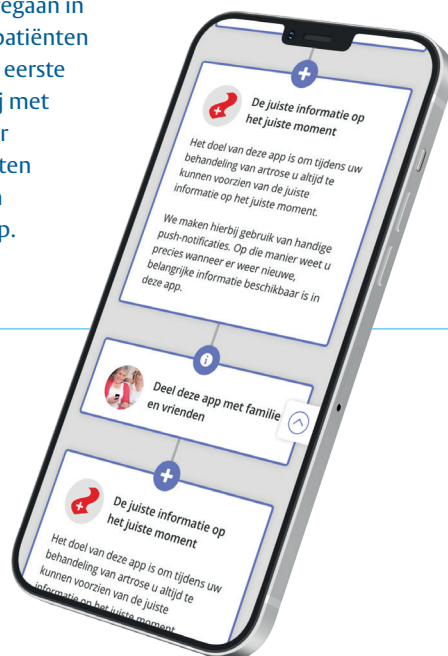
DIGITALISERING VAN DE ZORG

VERSTANDIGE KEUZE APP

In Nederland worden jaarlijks door de huisarts ongeveer 50.000 patiënten gediagnostiseerd met gonartrose waarvan een belangrijk deel baat heeft bij een conservatieve behandeling. Hierdoor voorkom je onnodige impact op de zorg en onnodige uitgaven van het eigen risico. Om een conservatieve behandeling goed te laten slagen hebben we een app ontwikkeld waarbij de patiënt met beginnende artroseklachten multidisciplinaire begeleiding krijgt via een app volgens het stepped care model.

De inhoud van de app is samengesteld in samenwerking met de huisarts, fysiotherapeut, orthopedisch chirurg, diëtist, ergotherapeut en bedrijfsarts.

De app is inmiddels live gegaan in de regio Breda en ca. 60 patiënten maken nu gebruik van de eerste versie van de app, waarbij met name wordt gekeken naar mogelijke verbeteringen ten aanzien van de inhoud en implementatie van de app.

REVALIDEREN MET MOVEUP

De vakgroep Orthopedie is begin 2021 gestart met een pilot van de app MoveUP. Een ideaal middel om op afstand te revalideren maar toch in contact te staan met de zorgverleners.

MoveUP is een app voor patiënten die een primaire knie- of heupprothese hebben gehad. Zij worden tijdens de revalidatie digitaal begeleid via deze app. Dit betekent dat de patiënt na de operatie niet meer naar de fysiotherapeut hoeft. Hij/zij krijgt na de operatie een persoonlijk oefenschema, gebaseerd op zijn/haar activiteiten- en pijnniveau. Tijdens het gebruik van moveUP wordt de patiënt gevolgd door een zorgteam van moveUP die in contact staan met de behandelende orthopeed. Wanneer nodig controleert de orthopeed de patiënt en geeft eventueel advies over medicatie en wondklachten. De moveUP App zorgt voor een persoonlijke coaching, via tablet of smartphone incl. een activiteiten meter, voor en na de operatie totdat de patiënt volledig gerevalideerd is. De patiënt krijgt online inzicht in zijn/haar vooruitgang en advies over medicatie en wondgenezing. Samen met de arts wordt besproken wanneer de revalidatie volledig is afgewerkt. Dit is meestal zo tussen zes tot twaalf weken, afhankelijk van leeftijd, medisch profiel en lichamelijke conditie.

CA. 35 ORTHOPEDIE AMPHIA
PATIËNTEN GEBRUIKEN DE
MOVEUP APP AL.

moveUP

Orthopedische
Kliniek Amphia

EXTERNE OPERATIEVE PATIËNTENZORG

Vanwege het stopzetten van de electieve zorg liepen de wachttijden enorm op, met name voor de heup- en knieprothesen. Onze focuskliniek Orthopedische Kliniek Amphia (OKA) kon, voor de laag complexe en hoog volume zorg, niet meer voldoen aan één van haar klantenbeloftes. De belofte om een snelle OK-datum te plannen was niet meer waar te maken. Zie orthopedischkliniekamphia.nl/klantbeloftes

Dit was voor Amphia een reden om te zoeken naar OK-capaciteit buiten het ziekenhuis. Het Park Medisch Centrum in Rotterdam werd hiervoor benaderd. Het Park MC is een particuliere kliniek die onder andere gespecialiseerd is in Orthopedie. Na een snelle maar grondige analyse tussen beide partijen kon het Amphia een overeenkomst aangaan voor de huur van OK-ruimte, inclusief personeel. Vanaf november 2020 zijn onze orthopeden daar 1 dag per week gestart met OK's voor heup- en knieprothesen. Een knap staaltje van goed en snel samenwerken heeft geleid tot het gedeeltelijk wegwerken van de achterstanden. Tot in ieder geval eind 2021 blijven we ons in het Park MC, samen met onze AIOS, inzetten voor de orthopedische patiënt.

Op 29 maart 2021 konden we vieren dat we onze 100e prothese hadden geplaatst in het Park Medisch Centrum.

OPLEIDING IN PARK MC

Tijdens de COVID-19 pandemie moest iedereen concessies doen. Zo ook de AIOS van de orthopedie. Er was minder OK capaciteit doordat veel personeel moest bijdragen op de COVID-19 afdeling. Dankzij de mogelijkheid om te opereren in het Park MC kregen onze AIOS de kans om toch de OK-skills op peil te houden danwel te verbeteren.

“Zorgen over mijn opleiding heb ik niet gehad. De staf motiveert ons om onze opleiding zo veel mogelijk zelfstandig te organiseren. Als één van de eerste klinieken in het land gingen we op zoek naar oplossingen. Zo zijn we uiteindelijk in het Park Medisch Centrum uitgekomen. Naast dat dit voor ons AIOS betekende dat we weer mochten opereren, zijn een aantal van ons, waaronder ik, ook betrokken geweest bij de organisatie. Dit is een zeer waardevolle toevoeging geweest voor onze opleiding”
Rogier Gerards, AIOS

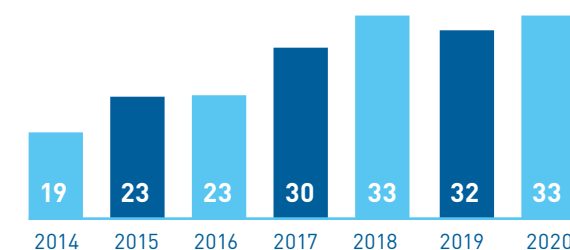
Foundation for Orthopedic Research Care & Education (FORCE) is de stichting waar het orthopedisch onderzoek van het Amphia plaatsvindt. Doel van het onderzoek is om de orthopedische zorg te optimaliseren. Ons onderzoek levert kennis op dat direct in de spreekkamer of op de operatiekamer gebruikt kan worden. Daarnaast publiceren we de resultaten van ons onderzoek in hoogstaande wetenschappelijke tijdschriften. In 2020 publiceerden we 33 artikelen. Hiernaast ziet u dat wij door de jaren heen meer dan 30 publicaties per jaar genereren. Voor een actueel en compleet overzicht van deze publicaties kunt u op onze website terecht: www.stichting-force.nl.

NIEUWE ONDERZOEKSCOÖRDINATOR

Per 1 mei 2021 is Leonieke van Boekel gestart als onderzoekscoördinator kenniscentrum Orthopedie, Stichting FORCE. Zij is de opvolger van Koen Koenraadt. Leonieke van Boekel (rechts op de foto) zal samen met Iris van Oost, junior onderzoeker (links op de foto) de onderzoekslijnen van Stichting FORCE verstevigen en uitbouwen.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

STUDIES IN DE SPOTLIGHT:

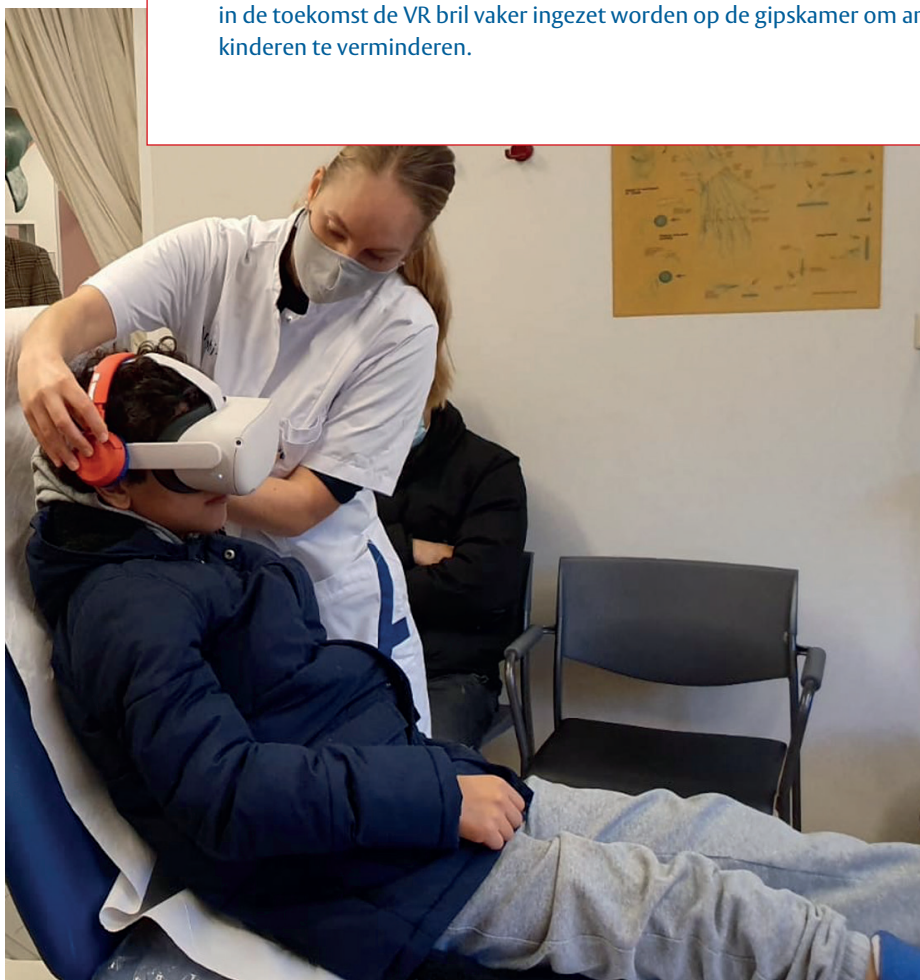
ACTION TRIAL: GOAL ATTAINMENT SCALING FOR KNEE ARTHROPLASTY IN YOUNGER PATIENTS

In het orthopedisch toptijdschrift Journal of Bone and Joint Surgery, publiceerden we de resultaten van onze Randomized Controlled Trial naar een gepersonaliseerd hersteltraject na een knieprothese, de ACTION trial. In deze studie bekeken we of patiënttevredenheid na een knieprothese groter is bij patiënten die voorafgaand aan de operatie samen met de fysiotherapeut persoonlijke beweegdoelen formuleerden. Tijdens de herstelperiode van de knieprothese werd de vooruitgang gemonitord en eventueel bijgesteld aan de hand van deze persoonlijke beweegdoelen. Het bleek dat de patiënten die gebruik maakten van deze persoonlijke doelen tijdens het herstel, een hoger rapportcijfer gaven aan het functioneren van de knieprothese in hun werksituatie, dan de groep patiënten die geen gebruik maakte van dit gepersonaliseerde hersteltraject. Kortom het stellen van persoonlijke doelen in de werksituatie, voorafgaand aan een knieoperatie, en deze doelen gebruiken tijdens de herstelperiode is succesvol voor een hoge patiënttevredenheid. Patiënttevredenheid verschilde niet tussen de groepen als het ging om het stellen van doelen in het dagelijks leven of vrijetijdsactiviteiten. Deze studie heeft opgeleverd dat verwachtingsmanagement een belangrijker onderdeel is geworden in de spreekkamer voorafgaand aan een knieprothese.

VR STUDIE OP DE GIPSKAMER

Breuken komen veel voor bij kinderen en worden vaak behandeld met gips. Het verwijderen van gips is vaak een angstige ervaring voor kinderen. In deze studie onderzoeken we of het dragen van een Virtual Reality (VR) bril tijdens het verwijderen van gips de angst bij kinderen kan verminderen. We vergelijken een groep kinderen die wel en niet een VR bril draagt tijdens het verwijderen, om doen of wisselen van gips. We meten de angst die kinderen ervaren door middel van een vragenlijst. Daarnaast vragen we hoe tevreden kinderen en ouders zijn met de behandeling, hoeveel pijn de kinderen ervaren, welk rapportcijfer zij de behandeling geven en tot slot meten we de hartslag van de kinderen tijdens het verwijderen van het gips.

We verwachten binnenkort voldoende kinderen geïnccludeerd te hebben in deze studie. Uit de eerste voorlopige resultaten lijkt het dat kinderen die een VR bril dragen tijdens het verwijderen van het gips minder angst ervaren. Mogelijk kan in de toekomst de VR bril vaker ingezet worden op de gipskamer om angst bij kinderen te verminderen.

ITEC STUDIE (INSTANT TENNIS ELBOW CURE)

Bij het behandelen van een tenniselleboog zijn er verschillende injectiemogelijkheden. Het is niet duidelijk welke methode het meest effectief is of de pijn het meest reduceert. In deze studie worden drie verschillende injectiemethodes met elkaar vergeleken: injectie met eigen bloed, injectie met dextrose en alleen perforeren. In dit onderzoek bekijken we of de resultaten van deze verschillende methodes verschillen in ervaren pijn, Quality Adjusted Life Years (QALY's) en functioneel herstel op verschillende momenten na de ingreep. Het doel is om meer inzicht te krijgen in de beste behandeling van een tenniselleboog zodat er een meer uniforme werkwijze gebruikt kan worden. Uit de eerste resultaten lijkt het dat de verschillende injectiemethoden geen verschil opleveren in ervaren pijn, QALY's en functioneel herstel.

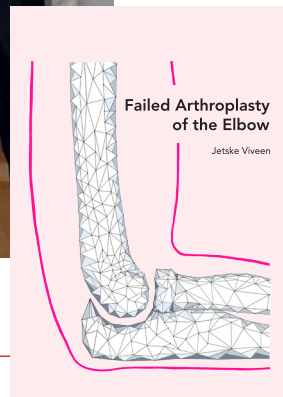
HIPSAP STUDIE

In de HIPSAP studie onderzoeken we of de nieuwste minimaal invasieve techniek bij het plaatsen van een heupprothese zorgt voor minder postoperatieve pijn en een beter functioneel herstel. Bij deze nieuwe techniek, de Direct Superior Approach (DSA), wordt de tractus iliotibialis intact gelaten waardoor er minder weefselschade zou zijn in vergelijking met de standaard postero-lateral approach (PLA). In dit onderzoek vergelijken we patiënten die een heupprothese kregen met de DSA en PLA benadering. Door middel van gangbeeldanalyse wordt gekeken of de looppatronen van beide groepen afwijkend zijn. Eveneens wordt gekeken naar de pijnervaring van patiënten, de functionele beperkingen na de operatie, kwaliteit van leven en patiënttevredenheid.

Momenteel worden de laatste patiënten geïnccludeerd en moeten er nog metingen plaatsvinden bij de deelnemers. Helaas heeft de studie vertraging opgelopen door COVID-19, maar aan het einde van 2021 verwachten we de studie af te kunnen ronden.

HIPSAP

PROMOTIES

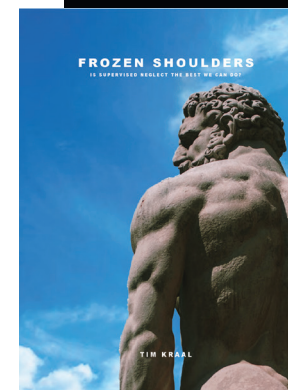

PROMOTIE JETSKES VIVEEN

Jetske Viveen promoveerde op 15 mei 2020 aan de Universiteit van Amsterdam. Het promotieonderzoek van Jetske geeft inzicht in de complexiteit van het plaatsen van een elleboogprothese. Dit is een lastige en ingewikkelde ingreep en geeft veel kans op complicaties. De uitkomsten van het plaatsen van een elleboogprothese zijn over het algemeen goed, maar er zijn relatief veel lange-termijncomplicaties en een revisie is vaak nodig. Met patiënten moet daarom voorafgaand goed worden besproken wat de mogelijkheden en de mogelijke gevolgen zijn van het plaatsen van een dergelijke elleboogprothese. Jetske is als student al betrokken geweest bij het onderzoek in het Amphia. Zij heeft mede de SET-studie (Stiff Elbow Trial) opgezet. Denise Eygendaal was de promotor van Jetske Viveen.

PROMOTIE TIM KRAAL

Op 4 maart 2021 promoveerde Tim Kraal aan de Universiteit van Amsterdam op zijn onderzoek naar frozen shoulders. De behandelwijze van patiënten met een frozen shoulder is zeer wisselend. Het proefschrift van Kraal biedt inzicht in de meest effectieve behandelstrategie. Patiënten met een frozen shoulder moet je zo vroeg mogelijk injecteren met corticosteroïd in het aangedane gewricht. Daarna komt fysiotherapie, rekening houdend met de pijngrens en reactiviteit van het weefsel. Manipulatie van de schouder onder narcose is slechts bij een klein gedeelte van de patiënten noodzakelijk en leidt tot goede resultaten. Onder leiding van Tim Kraal is onder andere de ConDoor (Conservatief vs Doorbewegen bij een frozen shoulder) trial gedaan in het Amphia, waarbij de laatste follow-up momenten in 2021 plaatsvinden.

Locatie Breda

Molengracht 21
4818 CK Breda

Locatie Oosterhout

Pasteurlaan 9
4901 DH Oosterhout

facebook.com/AmphiaZiekenhuis

twitter.com/AmphiaZKHuis

twitter.com/ORTAMPHIA

youtube.com/amphiakh

[linkedin](https://linkedin.com/company/amphia)

(076) 595 50 00

www.amphia.nl